

La Torre del Fantasma de Buenos Aires

Florencia Barcina
Arquitecta, Subsecretaria de Cultura, Govern de la ciutat de Buenos Aires
fbarcina@buenosaires.gov.ar

Al barri de La Boca, al sud de la ciutat de Buenos Aires, s'erigeix un edifici que no passa desapercebut per la seva elegància i bellesa. És obra de l'arquitecte espanyol Guillermo Álvarez, un dels exponents més importants del Modernisme català a Buenos Aires, qui no va mai imaginar que la seva creació seria l'escenari d'una llegenda urbana.

Per desenvolupar aquesta casa de rendes, Álvarez va tenir en compte les particularitats morfològiques del terreny, generant dues parts fàcilment diferenciables que es poden interpretar com si fossin dos edificis diferents: una més baixa, ubicada a la zona més ampla de la parcel·la i amb quatre habitatges amb accessos independents, i l'altra de planta més estreta i amb dos pisos alts d'un habitatge cadascun, que acaba a la part més estreta amb una torre de quatre plantes coronada per un merlet. Els detalls modernistes, la singularitat de la cornisa i la fantàstica torre destaquen entre els edificis del voltant i fan que aquesta obra sigui una peça fonamental del patrimoni d'aquest barri.



Exterior view from Avenida Benito Pérez Galdós
Façana de la casa a l'avinguda Benito Pérez Galdós

Llar d'una llegenda urbana des de fa varies dècades, l'edifici és conegut com "la torre del fantasma". Tothom del barri i fins i tot de la ciutat sap que, en aquesta casa, va passar-hi un fet misteriós que s'ha relatat de generació en generació, fins arribar als nostres dies.

Projectat el 1915, l'edifici fou inaugurat l'any 1923. Diuen que poc després s'hi va mudar una artista plàstica solitària, anomenada Clementina, que va instal·lar el seu taller a la torre. Tot i dur una vida retirada i poc social, la pintora va acceptar rebre un periodista que volia fer-li un reportatge i fotografiar les seves obres. L'entrevista va desenvolupar-se amb normalitat fins que el reporter, ja a casa seva, va revelar les fotografies. Fou aleshores quan va veure-hi quelcom d'inquietant. Sorprès, va córrer immediatament a mostrar-ho a l'artista. Ella el va deixar passar i va examinar les fotografies: entre les pinzellades dels quadres, com si juguessin entre els colors i les formes, hi van aparèixer uns quants homenets petits que ella mai no havia pintat. Aclaparada i enfadada, la Clementina no va voler parlar-ne amb el reporter i només va deixar-li anar un contundent "Vostè no els hauria d'haver vist".

Al cap d'uns quants dies, es va sentir un tret procedent de la casa de l'artista i els veïns van trucar a la policia. Malgrat que ningú no havia sortit de la casa, quan la policia va aconseguir entrar-hi esbotzant la porta, no van trobar-hi res estrany, tret que ni la Clementina ni les seves pintures ja no hi eren. I mai més no se n'ha sabut res. 🇺🇦



Console brackets supporting the balconies
Mènules dels balcons

The Ghost Tower of Buenos Aires

Florencia Barcina
Architect, Under-Secretary for Culture, Buenos Aires City Council
fbarcina@buenosaires.gov.ar

In the district of La Boca, in the south of Buenos Aires, there is one building that stands out above the rest for its imposing presence and beautiful features. Its architect, Guillermo Álvarez, one of the greatest exponents of Catalan Modernisme in Buenos Aires, could never have imagined that it would become the setting for one of the city's strangest tales.

When designing this apartment building, Álvarez took into account the particular shape and structure of the site and produced two easily distinguishable sections that can almost be considered as two separate buildings: a lower one, situated on the broader part of the plot, containing four apartments with separate entrances; and a narrower section with one apartment on each floor and a four-storey crenellated tower at one end. The fine Art Nouveau detailing, singular cornice and massive tower have made the building a local landmark and a fundamental part of the city's architectural heritage.

The scene of a legend recounted for many decades, the building is known as the Torre del Fantasma, or Ghost Tower. Everyone in the district and even throughout the city knows that a mysterious event occurred there, the story of which has been passed down through the generations.

Designed in 1915, the building was opened in 1923, and shortly afterwards – so the tale goes – a reclusive painter named Clementina moved in and set up her studio in the tower. Despite her solitary, unsociable lifestyle, she agreed to receive a journalist who wanted to photograph her work and write an article on it. The meeting went well but when the journalist returned home and set about developing the photographs he noticed something rather disturbing. Surprised, he immediately went to show the pictures to Clementina, who let him in and had a look at them: there, among the brushstrokes on her paintings, as if playing with the colours and forms, were a number of tiny men that she had not painted. Disconcerted and somewhat annoyed, Clementina refused to speak about the phenomenon to the journalist and merely snapped, "You weren't meant to see them."

A few days later a shot was heard in the artist's home and the neighbours called the police. Although nobody had left the apartment in the meantime, when the police finally managed to force open the door they found everything in order, except that neither Clementina nor her paintings were anywhere to be seen. And nothing more was ever heard of her. 🇺🇦



The tower seen from street level
Vista de la torre des del nivell de carrer